

de plantenbeurs

Ver schijnt wekelijks op donderdag. Adres: Stationsweg 38, postbus 151, 1430 AD Aalsmeer, telefoon 02977-25141. Advertenties alleen schriftelijk (tot dinsdagsochtends eerste post) uitsluitend aan: DePlantenbeurs, postbus 151, 1430 AD Aalsmeer. Abonnementenprijs: f 41,50 per jaar. Voor België f 47,50 per jaar. Overige landen: f 95,- per jaar. Advertentie f 0,35 per millimeter met een minimumprijs van f 33,50 per advertentie. Kontraktarlevens op aanvraag.

82e jaargang nr. 16 - 24 januari 1980

Redactie: Ned. Bond van Boomkwekers, Raamweg 26, 2596 HL 's-Gravenhage, telefoon 070-656920.

Overwintering van verschillend bemeste *Corylus colurna* in pot

Ing. A. Das - Instituut voor Bodemvruchtbaarheid, Haren (Gr.) gestationeerd bij het Consulentenschap voor Bodemaangelegenheden in de Tuinbouw, Wageningen

Inleiding

De teelt van laanbomen in pot biedt voor enkele soorten goede mogelijkheden. Als echter de bomen na het groeiseizoen niet worden uitgeplant, komt de vraag op of het gewas in pot de winter onbeschermd kan overleven, of dat bepaalde beschermende maatregelen moeten worden genomen. In „De Plantenbeurs“ van 13 september 1979 beschreef J. Rijswijk van het Proefstation voor Boomkwekerij uitvoerig de diverse methoden van bescherming. Op de boomteeltproeftuin „De Boutenburg“ te Lienden is een bemestingsproef met *Corylus colurna* in pot, in de winter 1978/1979 afgesloten met een overwinteringsproef. In december 1978 is de helft van deze bomen in een plastic tunnel geplaatst, de andere helft bleef, zoals in de voorgaande winters, zonder bescherming buiten. Zo kon worden nagegaan wat de overlevingskansen zijn en of de voedingstoestand van het gewas daarop van invloed is.

Opzet van de proef

De bemestingsproef met *Corylus colurna* is in het voorjaar van 1976 opgezet. De bomen werden opgepot in 5-liter containers met handelspotgrond. Vergeleken werden drie verschillende hoeveelheden van de langzaamwerkende meststof Osmocote, die aan het begin van ieder groeiseizoen werd toegediend, al dan niet gecombineerd met overbemesting met Kristalon blauw, welke gedurende drie verschillende perioden in het groeiseizoen werd gegeven. Ter vergelijking werden dezelfde bemestingen toegediend aan bomen van hetzelfde ras die in de vollegrond werden geteeld.

In 1978 werd Osmocote 18+6+12 (8 à 9 maanden werkzaam) toegediend in hoeveelheden van resp. 6,7, 10,8 en 19,2 gram per 5-liter container.

In december 1978 is de helft van de bomen in pot in een plastic tunnel geplaatst (foto 1), de andere helft bleef buiten zonder verdere bescherming. Uiteraard bleven de bomen in de vollegrond gewoon buiten.

In het voorjaar van 1979 werd het materiaal op-, resp. overgeplant om het aanslaan en de hergroei te kunnen beoordelen.

Plastic tunnel. Bescherming tegen uitdrogende vrieswind en wateroverlast (foto BGD Wageningen).

Resultaten

In het eerste jaar (1976) bleef de groei van *Corylus colurna* in de vollegrond duidelijk achter ten opzichte van die in potten.

In 1977 daarentegen was de ontwikkeling van de bomen in de containers maar matig. Eind juni was de groei bij de hoogste Osmocote-gift geremd. Bij dezelfde giften aan bomen in de vollegrond werd de groei niet geremd.

In 1978 was de groei van de bomen in de containers weer zeer matig, terwijl de ontwikkeling in de vollegrond zeer goed was. Bij de hoogste Osmocote-gift groeiden de bomen in de vollegrond zeer goed, terwijl de bomen in containers sterk in groei waren geremd.

Na de strenge winter 1978/1979 werden de bomen vóór het uitplanten op 10 april 1979 beoordeeld. De conditie van de wortels van de in de plastic tunnel overwinterde bomen was aan de buitenkant van de wortelkult op het oog gelijk aan die van de buiten overwinterde bomen. De potkulten van de bomen uit de plastic tunnel waren droog, die van de niet beschermde groep echter zeer nat. Niet uitgesloten is dat de wortels binnen de potkult daardoor wel in conditie verschilden, want elf weken na het opplanten werden grote verschillen in aanslag geconstateerd. Van de 106 containerbomen die buiten waren overwinterd, was toen meer dan de helft dood, van de 129 bomen uit de plastic tunnel was er slechts één doodgegaan. De 108 bomen in de vollegrond waren alle nog in leven.

Uit tabel 1 blijkt dat er meer bomen zijn doodgegaan naarmate de bemesting met Osmocote zwaarder was. Planten zonder overbemesting met Kristalon in het groeiseizoen, waren iets beter tegen de winter bestand dan die met overbemesting.

Tabel 1. Aantal dode *Corylus colurna* op 26 juni 1979 van de buiten in 5-liter containers overwinterde bomen.

Overbemestingsperiode (met Kristalon)	Osmocotetrappen in g per 5-liter container			
	6,7	10,8	19,2	totaal
geen	0	4	6	10
half mei-half oktober	5	6	5	16
half mei-half augustus	5	3	8	16
half augustus-half oktober	4	5	7	16
totaal	14	18	26	58

Her groei van *Corylus colurna*. Links onbeschermd overwinterd, rechts beschermd in plastic tunnel overwinterd (foto BGD Wageningen).

In augustus 1979 werden de bomen van alle objecten beoordeeld op her-groei. De bomen uit de plastic tunnel waren goed ontwikkeld, de buiten overwinterde containerbomen zeer slecht (foto 2). De bomen uit de vollegrond ontwikkelden zich na herplanten op de gebruikelijke manier: uitlopen van de

knoppen en verder weinig of geen groei.

Het wortelstelsel van een (onbeschermd) containerboom blijkt dus veel gevoeliger voor winterse omstandigheden dan dat van een boom in de vollegrond. Het moet daarom niet uitgesloten worden geacht, dat de achteruitgang in stand in 1977 en 1978 van de bomen in pot ook het gevolg is geweest van in de winter ontstane schade.

Plaatsing in een plastic tunnel beschermt het gewas met succes tegen sterke uitdroging tijdens een vorstperiode, en de potgrond tegen structuurverval en luchtgebrek in regenperiodes, vooral na het intreden van de dooi.

Samenvatting

Corylus colurna, gedurende drie jaar geteeld in 5-liter containers, werd tijdens de strenge winter van 1978/1979 „onbeschermd“ ernstig beschadigd, vooral de bomen die te zwaar waren bemest. De bomen die vóór de winter in een plastic tunnel waren geplaatst, stierven niet af en ontwikkelden zich na het

